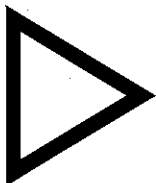

**Stedelijk
Museum**

BUREAU

AMSTERDAM

NO 2

ROZENSTRAAT 59 / 1016 NN AMSTERDAM

TEL 31(0)20 4220471 / FAX 31(0)20 6261730

13.11.93

02.01.94

**HENK
JONKER**

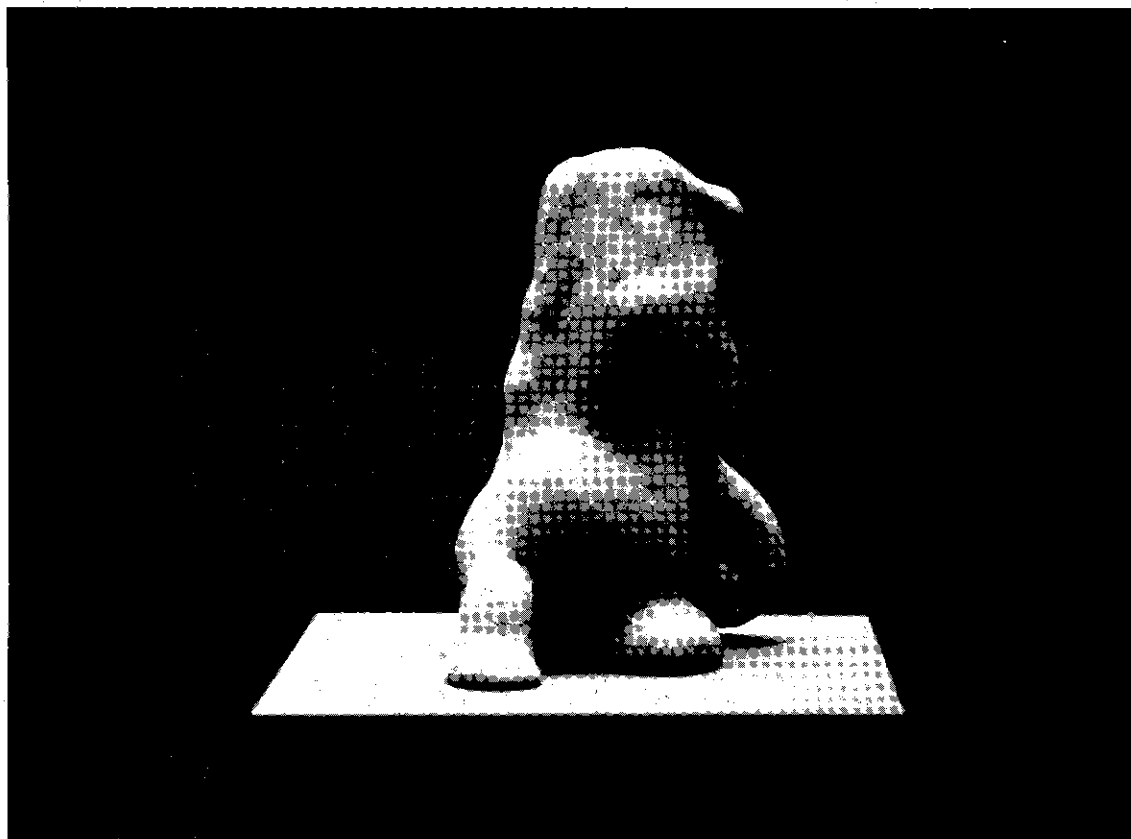
**MICHEL
SCHOLTEN**

**ELISABET
STIENSTRA**

NOTHING IS LOST

Michel Scholten, Mens, 1992

Michel Scholten, Zittend dier, 1992

NOTHING IS LOST

In de beroemde film van Alain Resnais 'L'année dernière à Marienbad' (1961) treffen een man en een vrouw elkaar in een groot luxueus hotel. Dwalend door de uitgestrekte zalen en lange gangen vertelt de man aan de vrouw dat zij elkaar een jaar eerder al eens hebben ontmoet en dat zij hem toen haar liefde heeft verklaard. Maar al doet de man zijn uiterste best om de gebeurtenissen weer op te roepen door haar alle details te vertellen, de vrouw kan zich niets herinneren. Het verleden bestaat slechts bij de gratie van zijn verhaal, zijn herinnering.

De manier waarop Henk Jonker, Elisabet Stienstra en Michel Scholten omgaan met dat wat voorbij is, met de kunstgeschiedenis en haar nagelaten objecten, kenmerkt zich, net als in 'Marienbad', door persoonlijke interpretaties, gedetailleerde reconstructies, terloopse referenties, gepassioneerde verbondenheid, ...en soms zelfs door een volkomen vergeten.

Hun posities verschuiven tussen die van de man, die door een exacte weergave het verleden levend wil houden -of misschien alleen met zijn mooie verhalen de vrouw tracht te verleiden-, en die van de vrouw die het zich niet kan of wil herinneren en haar eigen versie van het gebeurde geeft.

In 'Marienbad' culmineert die dubbelzinnigheid in het gesprek dat de twee hoofdrolspelers voeren over het klassieke standbeeld in de tuin van het hotel. De behoefte tot duiding en identificatie dringt zich op, maar beiden interpreteren de houding en gebaren van de sculpturale figuren totaal verschillend:

"Herinner je dan..", zegt de man, "we stonden bij die stenen figuren op een sokkel, een man en een vrouw in klassieke stijl, wier houdingen een bepaalde betekenis leken te hebben. Je vroeg me wie het waren. Ik antwoordde dat ik het niet wist, maar jij begon te gissen en ik zei dat het net zo goed jij en ik konden zijn..."

De vrouwfiguren van **ELISABET STIENSTRA** zijn de belichaming van haar onderzoek naar de 'anatomie van de emotie'. Ze getuigen van het besef dat emoties in de schilder- en beeldhouwkunst constructies met een lange traditie zijn, die tot uitdrukking komen in de weergave van spieren, pezen, een neergeslagen ooglid of een geheven arm. 'The Doll' uit 1991 is een meer dan levensgrote ledenpop zoals die vroeger door schilders werd gebruikt.

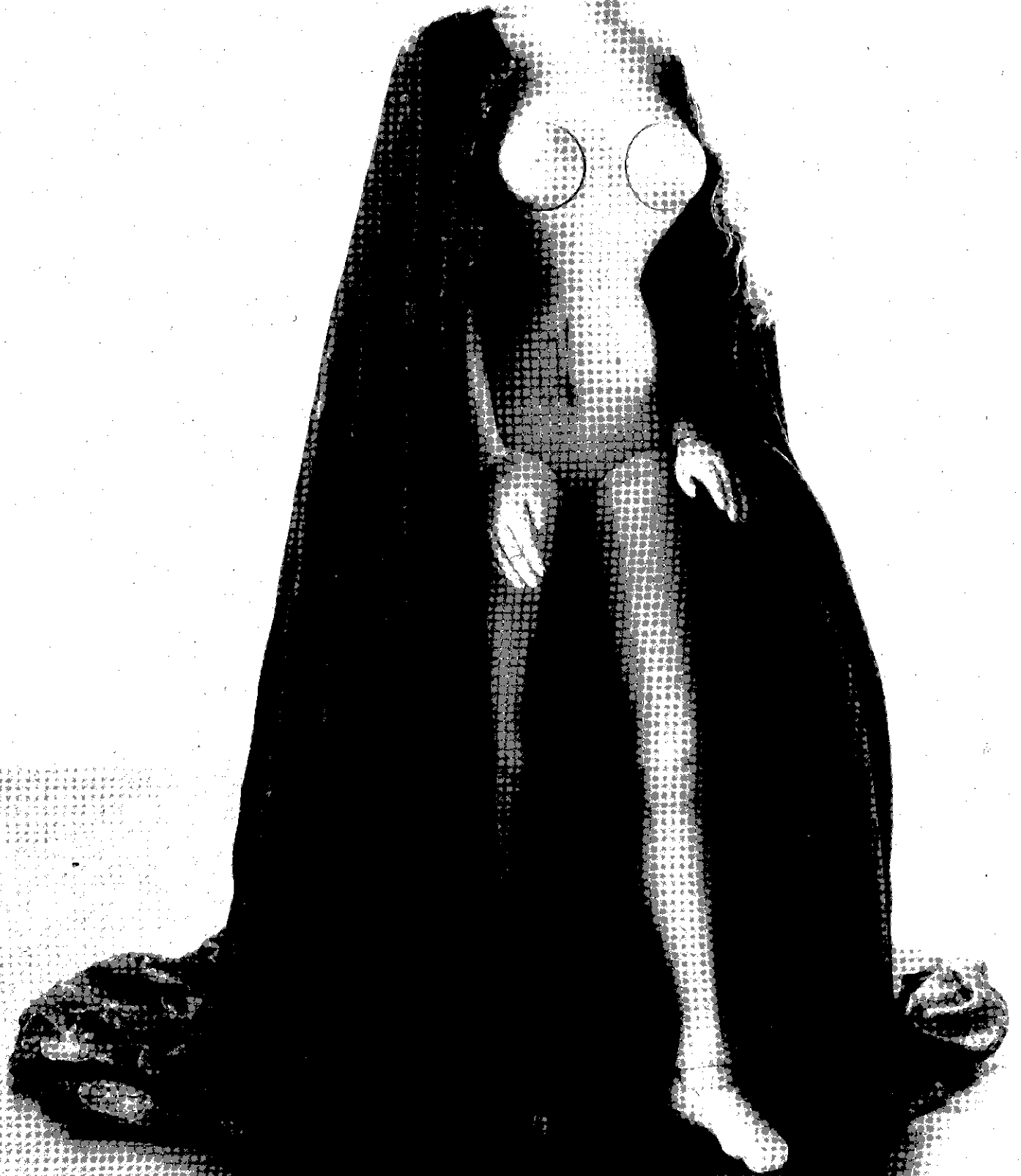
Het andere beeld van een liggend jong meisje is veel minder zelfbewust of uitdagend. Als er hier

sprake is van erotiek dan ligt die nog verscholen onder een oppervlak van onschuld en naïviteit. De statische rust roept Picasso's classicistische naakten in herinnering, maar ook de eenvoudige vroeg-renaissancistische figuren van bijvoorbeeld Piero della Francesca.

Bewerking van historische bronnen vindt bij **MICHEL SCHOLTEN** plaats als een vertaling met karikaturale middelen. Het zijn nooit exacte afbeeldingen van bestaande voorbeelden, maar persoonlijke interpretaties. Een van Scholtens beelden is afgeleid van een kleine sculptuur, dat zij ooit zag in een Weens museum en waarvan zij -omdat het verboden was te fotograferen- de achterkant in een schetsboek tekende. De voorzijde van het beeld, die niet op papier was vastgelegd, bleef alleen in haar herinnering bestaan en werd zo meer en meer amorf. Scholten onderzoekt het grensgebied tussen figuratie en abstractie, met name in relatie tot de uitbeelding van het lichamelijke. Daartoe behoren zowel de monsterlijke dwergachtige als de embryonale gestalte.

Het kleurgebruik en de schilderstijl die **HENK JONKER** hanteert, doen soms denken aan de werken van Edvard Munch. Maar in tegenstelling tot de Noorse meester die aan het begin van de eeuw diep doordrong in de menselijke psyche, schildert Jonker emoties die via een omweg op het doek terechtkomen. De met veel schwing neergezette verliefde stelletjes zijn ontleend aan afbeeldingen uit fotoromans. Een jongen en een meisje, op de rug gezien, die mijmeren bij een ondergaande zon: het lijkt alsof Jonker de banaliteit laat prevaleren om het risico van de pathetiek uit de weg te gaan. Zo'n benadering ligt dicht bij het Mediterrane 'joie de peintre' van Picabia, dan bij het Noordepese existentialisme van Munch. Zo maakte Picabia in het begin van de jaren veertig gebruik van populair beeldmateriaal van pinup-ansichtkaarten en pornoboekjes voor zijn schilderkunstige variaties op het klassieke naakt, die vervolgens als avantgarde-kitsch de geschiedenis in zijn gegaan. Bij Jonker gaan ernst en lichtvoetigheid hand in hand.

Jonker, Stienstra en Scholten proclameren niet het einde van de kunstgeschiedenis, die alleen nog als simulatie of kopie kan worden beleefd. De geschiedenis zien zij veel meer als een vruchtbare bodem waarin het eigen werk wortel kan schieten. Nothing is lost.

Henk Jonker, Z.t., 1993

Henk Jonker, Z.t., 1993

English Summary

NOTHING IS LOST

ELISABET STIENSTRA's female figures are typical of her studies in the 'anatomy of emotion'. This is the awareness that emotions in painting and sculpture are constructs with a long tradition which are expressed in muscles, tendons, a downcast eyelid or a raised arm. The static tranquillity is reminiscent of Picasso's classical nudes, but also of the simple early Renaissance figures of for example Piero della Francesca.

In the case of **MICHEL SCHOLTEN** the personal treatment of historical sources takes the form of a 'caricatural translation'; personal interpretations rather than accurate depictions of models. Scholten explores the borderland between figurative and abstract, especially in relation to portraying the human body. This includes both the monstrous dwarf-like form and the embryonic form.

HENK JONKER's use of colour and painting style sometimes remind one of the work of Edvard Munch. But in contrast to the Norwegian master who penetrated deep into the human psyche, Jonker paints emotions which reach the canvas only via a detour. The loving couples portrayed with such verve are derived from romances told in photographs. This approach is closer to the Mediterranean 'joie de peintre' of Picabia than to the Nordic existentialism of Munch.

Jonker, Stienstra and Scholten do not proclaim the end of art history, experienced only as simulation or copy. They see history instead as a fertile soil in which their own work can take root.

Biografie

HENK JONKER

1969, Hoogezand-Sappemeer

Hogeschool voor de Kunsten, Kampen, 1986-1991
De Ateliers, Haarlem/
Amsterdam, 1991-1993

MICHEL SCHOLTEN

1961, Rotterdam

Akademie voor Beeldende Kunst, Enschede, 1986-1991
Rijksakademie van Beeldende Kunsten, Amsterdam, 1991-1993

1991 Tonsalon, Kunstzaal de Aki, Enschede
1992 Galerie Arti Forum, Voorburg

1993 Always Here And Now, Nove Giovani Scultori Da Amsterdam, Casa Masaccio, San Giovanni Valdarno, Italië

ELISABET STIENSTRA

1967, Gasselternijveen

Academie Minerva, Groningen, 1984-1988
Rijksakademie van Beeldende Kunsten, Amsterdam 1988-1990

1988 Galerie De Spatie, Groningen

1989 Galerie Stelling, Leiden

1990 Unnatural Acts, Beuningen

1991 6 Kunstenaars, Prix NL, Galerie Nouvelles Images, Den Haag

1991 Souvenirs, Frans Halsmuseum, Haarlem
1992 Multiple Difference, Galerie Fons Welters, Amsterdam

1992 Peiling 92, Museum Boymans van Beuningen, Rotterdam

Lezingen

Donderdag 25 november 1993, 20.00 uur.
Toegang f.5,-, reserveren verplicht, tel. 4220471

MAREK WIECZOREK:
Mondriaans Tragiek.
Marek Wieczorek (Columbia University, New York) onderzoekt in "Mondrian and the frame of abstraction; towards a grammar of painting".

schilderijen en teksten van Mondriaan. Aan de hand van linguïstische theorieën van De Saussure, een tijdgenoot van Mondriaan, bespreekt hij het differentie karakter van de verschillende betekenaars in Mondriaans werk. Dit houdt o.m. in dat elk schilderkunstig element slechts bestaat bij de gratie van het verschil. De paradox tussen de materialiteit en immaterialiteit van het teken staat daarbij centraal. "Mondriaans tragiek" verwijst naar diens pogingen om de steeds weer terugkerende dominantie van bepaalde lijnen en kleuren over andere op te heffen.

JAN VAN ADRICHEM:

De receptie van Picasso in Nederland.

Jan van Adrichem, docent bij de vakgroep Kunstgeschiedenis van de Universiteit van Utrecht, richt zich in zijn dissertatieonderzoek op de receptie van Picasso in Nederland. Hij onderzoekt de manier waarop kunstenaars, critici, handelaren, verzamelaars, museumconservatoren en het algemene publiek het werk van Picasso in de loop der tijd hebben benaderd en geïnterpreteerd en met welke argumenten Picasso's werken werden aangekocht. Aan de hand van analyses van de zeer uiteenlopende reacties op Picasso's kunst, werpt Van Adrichem een nieuw licht op het kunstklimaat in Nederland vanaf het begin van deze eeuw.

De lezingen worden georganiseerd in samenwerking met het Kunsthistorisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam.

Museum in Progress

Kunstenaarsinterviews op video, deel 2
Andrea Fraser, Raymond Pettibon, Jim Shaw, Gilbert & George.
Duur: 70 minuten.
Samenstelling Peter Kogler
ism. Museum in Progress,

Wenen.

13 nov 1993 - 2 jan 1994

Colofon

Redactie: Leontine Coelewijn
Secretariaat: Jan Meijer
Vormgeving: Mevis & Van Deursen
Druk: Rob Stolk, Amsterdam
Fotografie: Elisabet Stienstra, Michel Scholten, Martin Rivers
Vertaling: John Rudge
Met dank aan de audiovisuele dienst van het Stadhuis, Amsterdam

Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
Rozenstraat 59
1016 NN Amsterdam
tel. 31. (0)20. 4220471
fax. 31. (0)20. 6261730

Bureau Amsterdam is geopend van di t/m 20, 11-17 uur, op 24 en 31 december van 11-16 uur. Op 25 december en 1 januari is Bureau Amsterdam gesloten.

8 jan - 13 febr 1994

Jouke Kleerebezem en Paul Perry. "Temporary Autonomous Zoo"

U kunt zich abonneren op de Nieuwsbrief van Bureau Amsterdam. Als u f. 25,- overmaakt op girorekening 4500092 t.g.v. Dienst Musea voor Moderne Kunst te Amsterdam onder vermelding 'Nieuwsbrief Bureau Amsterdam' krijgt u de Nieuwsbrief het komende jaar tien maal toegestuurd. U ontvangt dan tevens de uitnodigingen voor de openingen.